

NEPALI / NEPALAIS / NEPALI A1

Standard Level / Niveau Moyen (Option Moyenne) / Nivel Medio

Thursday 13 May 1999 (afternoon)/Jeudi 13 mai 1999 (après-midi)/Jueves 13 de mayo de 1999 (tarde)

Paper / Épreuve / Prueba 1

3h

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

Do NOT open this examination paper until instructed to do so.

This paper consists of two sections, Section A and Section B.

Answer BOTH Section A AND Section B.

Section A: Write a commentary on ONE passage. Include in your commentary answers to ALL the questions set.

Section B: Answer ONE essay question. Refer mainly to works studied in Part 3 (Groups of Works); references to other works are permissible but must not form the main body of your answer.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

NE PAS OUVRIR cette épreuve avant d'y être autorisé.

Cette épreuve comporte deux sections, la Section A et la Section B.

Répondre ET à la Section A ET à la Section B.

Section A: Écrire un commentaire sur UN passage. Votre commentaire doit traiter TOUTES les questions posées.

Section B: Traiter UN sujet de composition. Se référer principalement aux œuvres étudiées dans la troisième partie (Groupes d'œuvres); les références à d'autres œuvres sont permises mais ne doivent pas constituer l'essentiel de la réponse.

INSTRUCCIONES PARA LOS CANDIDATOS

NO ABRA esta prueba hasta que se lo autoricen.

En esta prueba hay dos secciones: la Sección A y la Sección B.

Conteste las dos secciones, A y B.

Sección A: Escriba un comentario sobre UNO de los fragmentos. Debe incluir en su comentario respuestas a TODAS las preguntas de orientación.

Sección B: Elija UN tema de redacción. Su respuesta debe centrarse principalmente en las obras estudiadas para la Parte 3 (Grupos de obras); se permiten referencias a otras obras siempre que no formen la parte principal de la respuesta.

भाग १

तल दिइएको निबन्ध अथवा कविताको टिप्पणी लेख्नुहोस्,

१ (क)

आफू तीन चार वर्ष पुग्दा नपुग्दं उत्तमले आफूलाई खेल्ने साथीको रूपमा अर्को भाइ वा बहिनी पाइदिने माग आफ्नी आमा सामु राखेको थियो। कहिलेकाहीँ त भाइ तुरुन्तै चाहियो भनेर दिनभरि रुने पनि गर्थ्यो। आफ्नी आमालाई के गर्नु के नगर्नु भन्ने दोसाँधमा पारिदिन्थ्यो। कसैले

5 “उत्तम किन रोएको है?” भनेर सोधे पनि के उत्तर दिने भनेर उनी चाहिँ मनमनै लाज मान्दथिन्.....।

समय यसरी नै बिते। आज उत्तम लगायत उसका घर परिवारका सदस्यहरू अस्पतालको एउटा प्रसूति-गृहको बाहिर उभिएका छन्। शायद उत्तमकी आमाले पाउने अर्को नवजात शिशुको आकृति हेर्न सबै

10 प्रतीक्षारत छन्।

हुनत उत्तम स्कूल जान थालिसक्यो। उसलाई त्यतिबिघ्न खेल्ने साथीको जरूरत त छैन पनि र आमा-बाबुले उसका माग पूरा गर्न खोजेका पनि अवश्य होइनन्। तर पनि आज ऊ खुशी छ र सोचमग्न छ - भाइ वा बहिनी ? उसलाई भाइ र बहिनीमा कति फरक लाग्दैन। उसले

15 स्कूल जाँदा र फर्कँदा आफ्नो घरकै बाटोमा ‘छोरा होस् या छोरी, दुई मात्र सन्तान ईश्वरका वरदान’ लेखेको ठूलो बोर्ड सधैं पढ्ने गरेको थियो। अनि ‘भाइ-बहिनीलाई माया गर, बाबु-आमालाई मान’ भन्ने जस्ता उक्ति उसलाई कण्ठै थियो।

स्त्रीङ्गवाला ढोका खोलेर नर्स बाहिर आइन्। सबैको आँखा स्त्रीङ्गको

20 आवाजपट्टि नै आकर्षित भए। नर्सले उत्तमको चिउँडो समाउँदै भनिन्, “बाबु तिम्रो त भाग्यमानी रहेछौ, अंश बाड्ने पर्ने भएन, बहिनी पायो बहिनी...” वरिपरिका सबै हाँसे। शायद उसको बाल-मस्तिष्क एउटा प्रश्न गर्न बाध्य भयो, - “के भाइ पाउनु अंश आधा पार्न मात्र हो?”

अमोददेव भट्टराई: “एउटा प्रश्न”, हस्ताक्षर, २०४७

लेखककी आमा किन मनमनै लाज मान्दथिन् ?

लेखकले स्कूल जाने बाटोमा खडा भएका बोर्डहरूको उल्लेख किन गरेका छन् ?

यस लघुकथाभित्र लुकेको प्रश्नको अर्थ के हो ? यस प्रश्नको कति महत्त्व छ ?

यस लघुकथाको भाषा-शैली तपाईंलाई कस्तो लाग्यो ?

(ख)

कति सीधा छन् यहाँका जनताहरू
जुन दुहालाई टीका लगाइदिए पनि
भगवान् भन्छन्

5 आफूबाहेक अरू सबैलाई
बलवान् ठान्छन्
अन्धाले देखाएको बाटो पनि दौडिरहेका छन्
लङ्गडाले सिकाएको पौडाइ पनि पौडिरहेका छन्

10 सडकमा भिखारीहरूबाट पनि ठगिएका छन्
मन्दिरमा पुजारीहरूबाट पनि ठगिएका छन्
यी सबको प्रतिकार कसरी गर्ने पनि
थाहा छैन यिनीहरूलाई
पुल बनाउँछन् तर कसरी तर्ने पनि
थाहा छैन यिनीहरूलाई
कति सीधा छन् यहाँका जनताहरू

15 आफ्नो खानामा भन्किन आएका फिंगालाई पनि
मेहमान ठान्छन्
जुन दुहालाई टीका लगाइदिए पनि
भगवान् मान्छन् ।

राममान तृषितः "कति सीधा छन् जनताहरू" (बगर वार्षिक विशेषांक, काठमाडौं, २०५४)

यस कविताले जनताहरूलाई किन "सीधा" भन्छ ?

के तपाईं यस कविताभित्र कुनै सामाजिक अथवा राजनैतिक सन्देश पाउन सक्नुहुन्छ ?

के यस कवितालाई "तिरस्कारपूर्ण" भन्न मिल्छ कि मिल्दैन ?

यस कविताको भाषा-शैली तपाईंलाई कस्तो लाग्यो ?

भाग २

तल दिइएको कुनै एउटा विषय माथि निबन्ध लेख्नुहोस् । तपाईंको निबन्ध तपाईंले पढ्नुभएका भाग ३ का तीनवटा कृतिहरूमध्येका कम्तिमा दुइवटा कृतिहरूमा आधारित हुनुपर्दछ । अन्य कृतिहरूको उल्लेख गर्न हुन्छ तर त्यस्ता कृतिहरू तपाईंको निबन्धको मुख्य अङ्ग बन्न हुँदैन ।

२ प्रारम्भिक कालको आधुनिक नेपाली कविता

(क) यस कालका कविताहरूमा धार्मिक सिद्धान्तहरूको कति महत्त्व छ?

अथवा

(ख) यस कालका कविताहरू आजको पाठकको लागि कति अर्थपूर्ण हुन्छन् ?

३ आधुनिक र समसामयिक नेपाली कविता

(क) आधुनिक र समसामयिक नेपाली कविताहरूमा राजनैतिक सिद्धान्तहरूको कति महत्त्व छ?

अथवा

(ख) "आधुनिक नेपाली कविताहरूमा विदेशी कविताको प्रभाव प्रशस्त देखिन्छ" भनेको सुनिन्छ । यस भनाइसँग तपाईं कहाँसम्म सहमत हुनुहुन्छ ?

४ नेपाली कथा-साहित्य (प्रारम्भिक काल)

(क) प्रारम्भिक कालको नेपाली कथा-साहित्यलाई कहाँसम्म आदर्शवादी भन्न सकिन्छ ?

अथवा

(ख) यस कालका नेपाली कथाहरूमा गाउँले समाजको कस्तो चित्रण पाइन्छ?

५ आधुनिक र समसामयिक नेपाली कथा-साहित्य

- (क) आधुनिक र समसामयिक नेपाली कथा-साहित्यमा कतिको आधुनिकता छ?
अथवा
(ख) " आधुनिक र समसामयिक नेपाली कथा-साहित्यमा साधारण जनताका भावनाहरू पाईंदैनन्" । तपाईंको विचार के हो ?

६ नेपाली उपन्यास

- (क) तपाईंले पढ्नुभएका नेपाली उपन्यासहरूमा नारी (आइमाई) का कस्ता चित्रणहरू पाइन्छन् ?
अथवा
(ख) तपाईंले पढ्नुभएका नेपाली उपन्यासहरू र नेपाली समाजको दैनिक यथार्थको सम्बन्ध बलियो छ कि कमजोर ?

७ नेपाली नाटक

- (क) नेपाली नाटकहरूका चरित्रहरूले बोलेको नेपाली भाषा कस्तो हुन्छ?
अथवा
(ख) तपाईंले पढ्नुभएको नेपाली नाटकहरूमा लोग्ने-स्वास्तीको नाताका कस्ता चित्रणहरू पाइन्छन् ? ?